

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ สำนักงานเกษตรจังหวัดลำปาง กลุ่มอารักขาพืช โทร. ๐-๕๔-๘๒๖๘๘

ที่ สป ๐๐๐๘.๕/๑ ๗๗๕๗ วันที่ ๓ ธันวาคม ๒๕๖๔

เรื่อง แจ้งเตือนภัยการเกษตร

เรียน เกษตรอำเภอ ทุกอำเภอ

สำนักงานเกษตรจังหวัดลำปาง ขอส่งข้อมูลเตือนภัยการเกษตร ระหว่างวันที่ ๑ - ๑๔ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๖๔ โดยข้อมูลจากศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรลำปาง ซึ่งรวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับสภาพแวดล้อม สภาพอากาศที่เกิดขึ้นในแต่ละสัปดาห์ อาจส่งผลกระทบต่อพืชชนิดต่างๆ การเกิดโรคระบาดในพืช การระบาดของแมลงศัตรูพืช ตลอดจนข้อสังเกต ข้อระวัง แนวทางแก้ไข/ป้องกัน เพื่อเผยแพร่ให้กับเจ้าหน้าที่ภาครัฐ ภาคเอกชน เกษตรกร ผู้ประกอบการ สื่อมวลชน หรือผู้ที่เกี่ยวข้องได้ทราบต่อไป รายละเอียดตามเอกสารที่แนบมาพร้อมนี้

จึงเรียนมาเพื่อทราบและดำเนินการ

(นายสมศิลป์ ลาวพันธ์)

นักวิชาการส่งเสริมการเกษตรชำนาญการพิเศษ
รักษาราชการแทน เกษตรจังหวัดลำปาง

ข้อมูลเตือนภัยการเกษตร

website : at.doa.go.th/ew

เตือนภัยการเกษตร

ช่วงวันที่ 1 - 14 ธันวาคม 2564

สภาพแวดล้อม/สภาพอากาศที่เกิดขึ้นในช่วงเวลา	ชนิดพืชที่อาจเกิดผลกระทบ	ระยะการเจริญเติบโตของพืชในช่วงนี้	ปัญหาที่ควรระวัง	ข้อสังเกตลักษณะ/อาการที่อาจพบ	แนวทางป้องกัน/แก้ไข
อากาศเย็นในตอนเช้า และมีลมแรง	หอมแดง, หอมหัวใหญ่	เริ่มปลูก - ระยะการเจริญเติบโตทางลำต้น	โรคแอนแทรคโนส หรือโรคหอมเลื้อย หรือโรคหามานอน (เขือรา Colletotrichum gloeosporioides)	อาการของโรค พบได้บนใบ กาบใบ หรือส่วนหัว โดยเริ่มแรกพบจุดน้ำตาลขนาดเล็ก สีเขียวหม่น ต่อมาขยายใหญ่เป็นแผลรูปกลมหรือรี เนื้อแผลยุบลงเล็กน้อย บนแผลมีหยดของเหลวสีชมพูอมส้มซึ่งเป็นกลุ่มสปอร์ของเชื้อราสาเหตุโรค เมื่อแห้งจะเห็นตุ่มเล็ก ๆ สีน้ำตาลดำเรียงเป็นวงรังซ้อนกันหลายชั้น ถ้าแผลขยายใหญ่หรือหลายแผลมาชนกันจะทำให้หักพับ แห้งตาย หรือเน่าตายทั้งต้น ทำให้ผลผลิตลดลง หากเป็นโรครุนแรงที่ต้นหอมยังไม่ลงหัว จะทำให้ต้นแคระแกร็น ใบบิดเป็นเกลียว ถ้าอาการรุนแรงต้นจะเลื้อย ไม่ลงหัวหากเป็นโรครุนแรงที่ต้นหอมเริ่มลงหัว จะทำให้หัวลีบยาว บิดโค้งอ ส่วนกาบใบที่อยู่บริเวณเหนือหัวหอม (คอหอม) มักยืดยาว มีระบบรากสั้นกว่าปกติ ทำให้ไม่ได้ผลผลิต	1. ก่อนปลูกควรเลือกดิน 2-3 แดก ใส่ปูนขาว และปุ๋ยคอก หรือปุ๋ยอินทรีย์ เพื่อปรับสภาพดิน 2. ใช้ส่วนขยายพันธุ์ที่ปราศจากโรค โดยแช่หัวพันธุ์หรือต้นกล้าก่อนปลูกด้วยสารป้องกันกำจัดโรคพืช เช่น โพรคลอราซ 50% WP อัตรา 40 กรัมต่อน้ำ 20 ลิตร นาน 15 - 20 นาที 3. ตรวจสอบแปลงปลูกอย่างสม่ำเสมอ เมื่อพบโรค พ่นด้วยสารป้องกันกำจัดโรคพืช เช่น โพรคลอราซ 50% WP อัตรา 20 กรัมต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ อะซอกซีสโตรบิน 25% SC อัตรา 10 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ ไดฟิโนโคนาโซล 25% EC อัตรา 20 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ คาร์เบนดาซิม 50% SC อัตรา 15 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ ไพราโคลสโตรบิน 25% EC อัตรา 10 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร ชนิตไดซนิตหนึ่ง หากโรครุนแรงระบาดควรพ่นซ้ำทุก 5 วัน แต่ไม่ควรเกิน 4 ครั้ง แล้วสลับพันธุ์ด้วยแมนโคเซบ 80% WP อัตรา 40-50 กรัมต่อน้ำ 20 ลิตร เพื่อป้องกันการลุกลามของเชื้อสาเหตุโรค 4. ต้นที่เป็นโรครุนแรง ควรถอนนำไปทำลายนอก

ข้อมูลเตือนภัยการเกษตร

website : at.doa.go.th/ew

สภาพแวดล้อม/สภาพอากาศที่เกิดขึ้นในช่วงเวลานี้	ชนิดพืชที่อาจเกิดผลกระทบ	ระยะเวลาเจริญเติบโตของพืชในช่วงนี้	ปัญหาที่ควรระวัง	ข้อสังเกตลักษณะ/อาการที่อาจพบ	แนวทางป้องกัน/แก้ไข
พริก	ทุกระยะการเจริญเติบโต	ไรขาวพริก	ตัวอ่อนและตัวเต็มวัยดูดกินน้ำเลี้ยงจากใบอ่อน ยอด และดอก ทำให้ใบและยอดหงิกงอ ขอบใบมีวงงอลงด้านล่าง ใบมีลักษณะเรียวยาวแหลม ก้านใบยาว เปราะหักง่าย อาการขึ้นรุนแรงส่วนยอดจะแตกเป็นฝอย ถ้าทำลายดอก กีบดอกจะบิดแคระแกร็น ชะงักการเกิดดอก หากระบาดรุนแรง ต้นพริกจะแคระแกร็น ไม่เจริญเติบโต มักพบระบาดในช่วงที่มีอากาศชื้น โดยเฉพาะในช่วงฤดูฝน	แปลงปลูก เพื่อไม่ให้เป็นแหล่งแพร่ระบาดของโรค 5. หลังจากเก็บเกี่ยวผลผลิตแล้ว ควรเก็บซากพืชที่เป็นโรคนำไปทำลายนอกแปลงปลูกให้หมด เพื่อไม่ให้เป็นแหล่งสะสมของเชื้อสาเหตุโรค 6. แปลงที่มีการระบาดของโรครุนแรง ควรปลูกพืชอื่นที่ไม่ใช่สกุลหอมกระเทียมสลับ อย่างน้อย 2 ปี	1. สุ่มสำรวจพริกทุกสัปดาห์ หากพบอาการใบหงิกงอ ใบเหลืองที่เกิดจากการทำลายของไรขาวพริก ให้ทำการป้องกันกำจัด 2. เมื่อพบการระบาดของไรขาวพริก ให้ใช้สารฆ่าแมลง-ไร ที่มีประสิทธิภาพ เช่น อะมิพรอซ 20% EC อัตรา 40-60 มิลลิลิตรต่อไร่ 20 ลิตร หรือ ฟิโพรนิล 5% SC อัตรา 10-20 มิลลิลิตรต่อไร่ 20 ลิตร หรือ ไพริดาเบน 20% WP อัตรา 10 กรัมต่อไร่ 20 ลิตร หรือ สไปโรเมซีเฟน 24% SC อัตรา 8 มิลลิลิตรต่อไร่ 20 ลิตร หรือ อีมาเมกตินเบนโซเอต 1.92% EC อัตรา 10 มิลลิลิตรต่อไร่ 20 ลิตร หรือ กำมะถัน 80% WP อัตรา 60-80 กรัมต่อไร่ 20 ลิตร พบตรงบริเวณจุดที่เกิดการระบาด และบริเวณใกล้เคียง โดยพ่น 2 ครั้ง ห่างกัน 5 วัน และพ่นซ้ำเมื่อพบการระบาด

ข้อมูลเตือนภัยเกษตรกร

website : at.doa.go.th/ew

สภาพแวดล้อม/สภาพอากาศที่เกิดขึ้นในช่วงเวลา	ชนิดพืชที่อาจเกิดผลกระทบ	ระยะการเจริญเติบโตของพืชในช่วงนี้	ปัญหาที่ควรระวัง	ข้อสังเกตลักษณะ/อาการที่อาจพบ	แนวทางป้องกัน/แก้ไข
	มะม่วงหิมพานต์	เริ่มแทงช่อดอก	เพลี้ยไฟ	ทำลายมะม่วงหิมพานต์ ช่วงแตกยอดอ่อน ช่อดอก และผลอ่อน โดยดูดกินน้ำเลี้ยง ทำให้ยอดอ่อนหงิกงอ หรือแห้งตาย กรณีระบาดรุนแรงจะทำให้ช่อดอกใหม่เป็นสีดำ และไม่ติดผล ถ้าติดผลแล้วจะทำให้เพี้ยน	เมื่อพบการระบาด ช่วงเริ่มแทงช่อดอก หรือก่อนดอกบาน ทำการพ่นสารฆ่าแมลงแลมบ์ดา-ไซยาโลทริน 2.5% EC อัตรา 10 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ คาร์บาริล 85% WP อัตรา 50 กรัมต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ ไซฟลูพรีน 10% EC อัตรา 10 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ เมทิโอดีคาร์บ 50% WP อัตรา 15 กรัมต่อน้ำ 20 ลิตร
อุณหภูมิ	ทุกระยะการเจริญเติบโต		โรคน้ำค้าง (เชื้อรา <i>Plasmopara viticola</i>)	อาการทั่วไป เนื้อเยื่อบริเวณด้านบนใบเกิดแผลสีเหลืองอ่อน ในสภาพอากาศที่มีความชื้นสูง จะพบเชื้อราสาเหตุโรครดสีขาขึ้นฟู บริเวณใต้ใบด้านตรงข้ามแผล ต่อมาแผลเปลี่ยนเป็นสีน้ำตาล หากอาการโรครุนแรง ใบจะเหี่ยวแห้ง และหลุดร่วง อาการที่เยื่อ ฝอยอ่อน และมีมือเกาะ เชื้อราสีขาขึ้นฟูเป็นกลุ่มปกคลุมส่วนของพืช ยอดหดสั้น เถาและมือเกาะ เปลี่ยนเป็นสีน้ำตาล และแห้ง	1. หมั่นตรวจแปลงปลูกอย่างสม่ำเสมอ เมื่อพบโรคตัดแต่งส่วนที่เป็นโรค นำออกไปทำลายนอกแปลง แล้วพ่นด้วยสารป้องกันกำจัดโรครดสีขา เช่น ไดเมโทมอร์ฟ 50% WP อัตรา 10 กรัมต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ แมนโคเซบ + เมทาแลกซิล-เอ็ม 64% + 4% WG อัตรา 50 กรัมต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ ไอโพรวาดีคาร์บ + โพรพิเนบ 5.5% + 61.3% WP อัตรา 15 กรัมต่อน้ำ 20 ลิตร พ่นทุก 5-7 วัน 2. ไม่ควรใส่ปุ๋ยที่มีค่าไนโตรเจนสูง เพราะจะทำให้พืชอ่อนแอต่อการเกิดโรครด
				อาการที่ช่อดอก และผลอ่อน พบเชื้อราสีขาขึ้นฟูปกคลุมช่อดอก และผลอ่อน ทำให้ดอกร่วง ช่อดอกเน่าและผลอ่อนร่วง	

ข้อมูลเตือนภัยการเกษตร

website : at.doa.go.th/ew

สภาพแวดล้อม/สภาพอากาศที่เกิดในช่วงเวลานี้	ชนิดพืชที่อาจเกิดผลกระทบ	ระยะเวลาเจริญเติบโตของพืชในช่วงนี้	ปัญหาที่ควรระวัง	ข้อสังเกตลักษณะ/อาการที่อาจพบ	แนวทางป้องกัน/แก้ไข
มีฝนตก และฝนตกหนัก บางพื้นที่ (ภาคใต้)	ทุเรียน	ระยะการเจริญเติบโตของพืชในช่วงนี้ ลำต้น	โรคใบดิด หรือใบไหม้ (เชื้อรา <i>Rhizoctonia solani</i>)	มักพบอาการของโรคที่ใบอ่อนก่อน โดยอาการเริ่มแรกพบแผลคล้ายถูกน้ำร้อน ลวกบนใบ ต่อมาแผลขยายตัวและเปลี่ยนเป็นสีน้ำตาล ขนาดและรูปร่างไม่แน่นอน จากนั้นลุกลามไปยังใบปกติข้างเคียง ถ้ามีความชื้นสูงเชื้อราสาเหตุโรคจะสร้างเส้นใยมีลักษณะคล้ายใยแมงมุมยึดใบให้ติดกัน ใบที่เป็นโรคจะไหม้แห้ง และหลุดร่วงไปสัมผัสกับใบที่อยู่ด้านล่าง โรคจะลุกลามทำให้ใบไหม้เห็นเป็นหย่อม ๆ ใบแห้งติดกันเป็นกระจุก แขนงค้างตามกิ่ง ต่อมก้านใบจะร่วงจนเหลือแต่กิ่ง และกิ่งแห้งในที่สุด ทำให้ต้นเสียรูปทรง	1. ช่วงการตัดแต่งกิ่ง ตัดแต่งกิ่งให้เหมาะสมและมีทรงพุ่มโปร่ง เพื่อให้เรียนรู้ได้รับแสงแดดและอากาศถ่ายเทได้ดี เป็นการลดความชื้น ทำให้สภาพแวดล้อมไม่เหมาะสมต่อการระบาดของโรค 2. ในแปลงปลูกที่มีความชื้นสูงและมีกรรมวิธีรดน้ำเป็นประจำ ไม่ควรใส่ปุ๋ยที่มีไนโตรเจนสูง เพื่อลดการแตกใบ 3. หมั่นตรวจแปลงปลูกอย่างสม่ำเสมอ หากพบโรคตัดส่วนที่เป็นโรคและเก็บเศษพืชที่เป็นโรคและใบที่ร่วงหล่น นำไปทำลายนอกแปลงปลูก และพ่นสารป้องกันกำจัดโรคพืช เช่น คอปเปอร์ไฮดรอกไซด์ 77% WP อัตรา 30 กรัมต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ คอปเปอร์ออกซีคลอไรด์ 85% WP อัตรา 30-50 กรัมต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ คอปเปอร์ออกซีคลอไรด์ 65.2% WG อัตรา 20 กรัมต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ คิวปริลออกไซด์ 86.2% WG อัตรา 10-20 กรัมต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ คอปเปอร์ออกซีคลอไรด์ + คอปเปอร์ไฮดรอกไซด์ 24.6% (14% copper metal) + 22.9% (14% copper metal) WG อัตรา 10 กรัมต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ เฮกซะโคนาโซล 5% SC อัตรา 20 มิลลิกรัมต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ เพนทีโอไพแรต 20% SC อัตรา 10 มิลลิกรัมต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ ฟลูไตรอะพอล 12.5% SC อัตรา 20

ข้อมูลเตือนภัยการเกษตร

website : at.doa.go.th/ew

สภาพแวดล้อม/สภาพอากาศที่เกิดในช่วงเวลานี้	ชนิดพืชที่อาจเกิดผลกระทบ	ระยะเวลาเจริญเติบโตของพืชในช่วงนี้	ปัญหาที่ควรระวัง	ข้อสังเกตลักษณะ/อาการที่อาจพบ	แนวทางป้องกัน/แก้ไข
			2. โรคราสีชมพู (เชื้อรา <i>Corticium salmonicolor</i>)	พบเส้นใยสีขาวของเชื้อราเจริญคลุมกิ่งหรือลำต้น ต่อมาเส้นใยเปลี่ยนเป็นสีครีมถึงชมพูอ่อนยึดแน่นกับกิ่ง เมื่อเดือนดูพบเนื้อไม้เป็นแผลสีน้ำตาล กิ่งที่เป็นโรคนี้อาจจะเหี่ยว ใบเหลืองและร่วงเป็นหย่อม ๆ ต่อมากิ่งจะแห้งตาย	1. ช่วงการตัดแต่งกิ่ง ตัดแต่งกิ่งให้เหมาะสมและมีทรงพุ่มโปร่ง เพื่อให้ทุเรียนได้รับแสงแดดและอากาศถ่ายเทได้ดี เป็นการลดความชื้น ทำให้สภาพแวดล้อมไม่เหมาะสมต่อการระบาดของโรค 2. ในช่วงฤดูฝนหมั่นตรวจสอบแปลงปลูกอย่างสม่ำเสมอ เมื่อพบอาการของโรค ตัดกิ่งที่เป็นโรคนำไปทำลาย นอกแปลงปลูก หรือหากพบอาการของโรคบนง่ามกิ่ง หรือโคนกิ่งที่มีขนาดใหญ่ หรือบริเวณลำต้นให้ฉาบน้ำยาบริเวณที่เป็นโรครอคอก จากนั้นพ่นด้วยสารคอปเปอร์ออกไซด์อัตรา 85% WP อัตรา 30-50 กรัมต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ คอปเปอร์ออกไซด์อัตรา 62% WP อัตรา 50 กรัมต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ คาร์เบนดาซิม 50% WP อัตรา 10 กรัมต่อน้ำ 20 ลิตร ให้ทั่วต้น โดยเน้นบริเวณกิ่ง และลำต้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งที่บริเวณแผล 3. แปลงทุเรียนที่เคยพบโรคระบาดรุนแรง ในช่วงฤดูฝนควรป้องกันการเกิดโรคโดยพ่นด้วยสารดังกล่าว ตามกิ่งก้านที่อยู่ในทรงพุ่มเสมอ ๆ